

Sosiaali- ja terveystalokunta

16.06.2021

Kokoustiedot

Aika 16.06.2021 klo 16:31 - 22:00
Tauko klo 18.24-18.37 ja 20.35-20.41

Paikka Sähköinen Teams-kokous

Saapuvilla olleet

Läsnä	Hyrkkö Saara	puheenjohtaja	
	Mustakallio Kristiina	jäsen	
	Värmälä Johanna	jäsen	
	Ahlfelt Anne	jäsen	
	Happonen Auli	jäsen	
	Hokkanen Teemu	jäsen	
	Koskinen Jussi	jäsen	
	Koskinen Päivi	jäsen	
	Lehtonen Olli	jäsen	
	Levänen Mika	jäsen	
	Riihimäki Pekka	jäsen	
	Rukko Anna	jäsen	
	Seppänen Toni	jäsen	
	Thure-Toivanen Tiina	varajäsen	
	Lehtonen Erja	henkilöstön edustaja	
	Ahlström Mari	perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja	
	Luukko Olli-Pekka	talous- ja hallintojohtaja	
	Svahn Sanna	perusturvajohtaja	
	Yli-Koski Elina	sihteeri	
	Laiho Mia	kaupunginhallituksen edustaja	
	Kettunen Anne	viestintäpäällikkö	
	Yli-Knuuttila Heli	va terveystalokuntien johtaja	
	Voutilainen Ida	nuorisovaltuuston edustaja	
	Hoffström Minna	vanhusten palvelujen johtaja	
	Sirviö Kari	logistiikkajohtaja	

paikalla §:n 66 käsittelyn ajan klo 17.50-18.24

Allekirjoitukset

Saara Hyrkkö
puheenjohtaja

Elina Yli-Koski
sihteeri

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Auli Happonen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tämä pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa 30.06.2021

Käsitellyt asiat

Pykälä	Liite	Otsikko	Sivu
§ 59		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	5
§ 60		Pöytäkirjan tarkastajan valinta	6
§ 61		Vammaispalvelujen henkilökohtaisen avun palvelusetelin sääntökirjan päivittäminen	7
§ 62	1, 2	Vuoden 2020 arviointikertomuksessa esitettyihin tarkastushavaintoihin annettavat selvitykset, sosiaali- ja terveystoimi (Kh)	8
§ 63	3	Järjestöavustusten periaatteet vuodelle 2022	11
§ 64	4	Sosiaali- ja terveystoimen kohdeavustusten periaatteet 2022	13
§ 65	5	lääkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen riittävyttä, laatua ja omavalvontaa koskeva arviointiraportti	15
§ 66		Vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetusten hankinnan periaatteet	19
§ 67	6 - 8	Suur-Espoonlahden terveysasematoiminnan väestöjako	27
§ 68	9	Vastaus valtuustokysymykseen Espoonlahden terveystoimista (Kh/Kv)	31
§ 69		Vastaus valtuustoaloitteeseen Covid -rokotteen valinnan mahdollisuuden antamisesta espoolaisille (Kh)	35
§ 70	10	Sosiaali- ja terveystoimen viranhaltijoiden päätösvallan käyttämistä yksilö- ja ympäristöterveydenhuoltoasioissa koskevan sääntö	37
§ 71		Viranhaltijoiden päätökset	40
§ 72		Lautakunnan syyskuun kokousajasta päättäminen	44
§ 73		Info-osuus	46
§ 74		Sosiaali- ja terveystoimilautakunnalle tiedoksi saapuneet asiat, päätökset, kirjelmät ja selvitykset	47
§ 75	11	Oikaisuvaatimus vahingonkorvauspäätöksestä	48

§ 59

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Selostus

Sosiaali- ja terveyslautakunta oli kutsuttu koolle puheenjohtajan allekirjoittamalla 11.6.2021 päivätyllä jäsenille toimitetulla kokouskutsulla.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

6/54

Sosiaali- ja terveyslautakunta

§ 60

16.06.2021

§ 60

Pöytäkirjan tarkastajan valinta

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin Auli Happonen.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

7/54

Sosiaali- ja terveyslautakunta

§ 49

26.05.2021

Sosiaali- ja terveyslautakunta

§ 61

16.06.2021

8950/05.07.00/2021

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.06.2021 § 61

§ 61

Vammaispalvelujen henkilökohtaisen avun palvelusetelin sääntökirjan päivittäminen

Valmistelijat / lisätiedot:

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Käsittely

Esittelijä poisti asian esityslistalta.

Päätös

647/00.03.00/2021

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.06.2021 § 62

§ 62

Vuoden 2020 arviointikertomuksessa esitettyihin tarkastushavaintoihin annettavat selvitykset, sosiaali- ja terveystoimi (Kh)

Valmistelijat / lisätiedot:
Ekblad Tua

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Perusturvajohtaja Svahn Sanna

Sosiaali- ja terveyslautakunta

1
Merkitsee tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2020

2
Antaa liitteessä olevan selvityksen kaupunginhallitukselle tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa 2020 esitettyihin sosiaali- ja terveystoimea koskeviin havaintoihin

3
Kehottaa toimialaa ottamaan huomioon tarkastuslautakunnan havainnot ja korjaamaan havaitut epäkohdat.

Käsittely

Esittelijän kokouksessa tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa ja liitteessä.

Värmälä Lehtosen kannattaman teki seuraavan ehdotuksen.

”Muutos s. s.6/20: Kohta: Tavoitteen saavuttaminen edellyttää sekä toiminnan tehostamista että (pois: totutusta palvelutasosta tinkimistä.) ja tilalle: toimintojen kehittämistä. Ehdotus: Tavoitteen saavuttaminen edellyttää sekä toiminnan tehostamista että toimintojen kehittämistä.”

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän esityksestä poikkeava kannatettu ehdotus, jonka johdosta on äänestettävä.

Puheenjohtaja totesi sosiaali- ja terveyslautakunnan 8 äänellä 5 ääntä vastaan 1 äänestäessä tyhjää hylänneen Värmälän ehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Esittelijän muutettu ehdotus hyväksyttiin

Selostus

Kuntalain (410/2015) 121 §:n mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten.

Tarkastuslautakunnan lakisääteisenä tehtävänä on valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisen arviointi sekä hallinnon ja talouden tarkastusta koskevien asioiden valmistelu valtuuston päätettäväksi. Tehtäviin kuuluu myös kaupungin ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta huolehtiminen. Mikäli kaupungin taseessa on kattamatonta alijäämää, on tarkastuslautakunnan arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä. Tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu myös toiminnan järjestämisen tuloksellisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden arviointi sekä kuntalain 84 §:ssä säädettyjen sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamisen valvonta sekä ilmoitusten saattaminen valtuustolle tiedoksi.

Tarkastuslautakunta laatii vuosittain arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Valtuusto on 17.05.2021 pitämässään kokouksessa velvoittanut kaupunginhallitusta pyytämään lautakunnilta selvitykset ja kuvaukset toimenpiteistä, joihin on ryhdytty tai ryhdyttävä tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa esitettyjen epäkohtien korjaamiseksi. Lausunnot tuodaan kootusti valtuuston käsiteltäväksi ja tarkastuslautakunnalle tiedoksi osavuosisikatsauksen yhteydessä. Arviointikertomuksessa tehdyt havainnot huomioidaan seuraavassa talousarviovalmistelussa ja tilinpäätöksen laadinnassa.

Päätöshistoria

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

10/54

Sosiaali- ja terveystoimikunta

§ 62

16.06.2021

Liitteet

- 1 Vuoden 2020 arviointikertomuksessa esitettyihin tarkastushavaintoihin annettavat selvitykset, sosiaali- ja terveystoimi
- 2 Äänestyslista § 62

Oheismateriaali

Arviointikertomus 2020, Espoon kaupunki

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

11/54

Sosiaali- ja terveyslautakunta

§ 63

16.06.2021

8227/02.05.00/2021

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.06.2021 § 63

§ 63

Järjestöavustusten periaatteet vuodelle 2022

Valmistelijat / lisätiedot:
Ahonen Sanna
Rysti Maria
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Perusturvajohtaja Svahn Sanna

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää hyväksyä sosiaali- ja terveystoimen järjestöavustusten periaatteet vuodelle 2022 liitteen mukaisesti.

Käsittely

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Espoon kaupungin hallintosäännön mukaan lautakunta hyväksyy avustusten myöntämisen periaatteet ja päättää avustusten myöntämisestä. Toimiala vahvistaa vuosittain määrääjat hakuprosessille.

Järjestöavustukset ovat yleisavustuksia, joilla tuetaan yhdistysten ja yhteisöjen monipuolista kansalaistoimintaa. Ne on tarkoitettu eläkeläis-, veteraani-, sairaus- ja vammaisjärjestöille, sekä muille järjestöille tai yhdistyksille, jotka toiminnallaan edistävät espoolaisten hyvinvointia ja terveyttä. Järjestöavustuksia myönnetään myös veteraanien avokuntoutukseen.

Järjestöavustuksilla tuetaan erityisesti toimintaa, joka

- edistää osallisuutta ja toimintakykyä
- vähentää yksinäisyyttä ja syrjäytymistä
- kaventaa väestöryhmien välisiä hyvinvointi- ja terveyseroja

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

12/54

Sosiaali- ja terveyslautakunta

§ 63

16.06.2021

- lisää vertaistukea ja vapaaehtoistoimintaa
- on kaikille avointa ja toimii matalan kynnyksen periaatteella

Avustusta myönnettäessä kiinnitetään huomiota järjestöjen kykyyn tehdä yhteistyötä muiden järjestöjen kanssa.

Avustusten hakuaika on 1.-29.10.2021.

Päätöshistoria

Liitteet

3 Järjestöavustusten periaatteet 2022

Oheismateriaali

Vammaisneuvoston lausunto 2.6.2021, Järjestöavustusten periaatteista
Vanhusneuvoston lausunto 25.5.2021, Järjestöavustusten periaatteet

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

13/54

Sosiaali- ja terveyslautakunta

§ 64

16.06.2021

8235/02.05.02/2021

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.06.2021 § 64

§ 64

Sosiaali- ja terveystoimen kohdeavustusten periaatteet 2022

Valmistelijat / lisätiedot:
Wilén Leena

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Perusturvajohtaja Svahn Sanna

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää hyväksyä kohdeavustusperiaatteet vuodelle 2022 liitteen mukaisesti.

Käsittely

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Espoon kaupungin hallintosäännön mukaan sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyy avustusten myöntämisen periaatteet ja päättää avustusten myöntämisestä.

Kohdeavustukset on tarkoitettu merkittävää yhteiskunnallista työtä tekeville järjestöille ja yhteisöille, joiden toiminta tukee ja täydentää kaupungin pyrkimyksiä vähentää terveys- ja hyvinvointieroja. Kohdeavustuksilla tuetaan myös järjestöjen keskinäistä sekä järjestöjen ja kaupungin välisen yhteistyön kehittämistä.

Kohdeavustuksilla tuetaan erityisesti yhdenvertaisuutta edistävää toimintaa, joka kohdistuu:

- lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseen
- vanhemmuuden tukemiseen
- maahanmuuttajien kotoutumiseen

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

14/54

Sosiaali- ja terveyslautakunta

§ 64

16.06.2021

- ikääntyneiden kotona asumisen tukemiseen
- haavoittuvassa asemassa olevien tukemiseen
- vähäosaisten auttamistyöhön
- asunnottomuuden ehkäisyyn
- työllistymisen edistämiseen
- vammaisten henkilöiden tuen tarpeeseen
- mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden tuen tarpeeseen

Kohdeavustusten hakuaika on 1.–30.9.2021

Päätöshistoria

Liitteet

4 Sosiaali- ja terveystoimen kohdeavustusperiaatteet 2022

Oheismateriaali

Vammaisneuvoston lausunto 2.6.2021, Kohdeavustusten periaatteet
Vanhusneuvoston lausunto 25.5.2021, Kohdeavustusten periaatteet

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

15/54

Sosiaali- ja terveyslautakunta

§ 53

26.05.2021

Sosiaali- ja terveyslautakunta

§ 65

16.06.2021

7750/05.01.00/2021

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.06.2021 § 65

§ 65

lääkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen riittävyttä, laatua ja omavalvontaa koskeva arviointiraportti

Valmistelijat / lisätiedot:
Savikko Niina

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Vanhusten palvelujen johtaja Hoffström Minna

Sosiaali- ja terveyslautakunta merkitsee tiedoksi liitteenä olevan arviointiraportin iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palveluiden riittävydestä, laadusta ja omavalvonnasta vuonna 2020.

Käsittely

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012) edellyttää, että kunnan sosiaali- ja terveyspalveluista vastaavan toimielimen on vuosittain arvioitava iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien sosiaalipalvelujen riittävyttä ja laatua alueellaan sekä koottava tiedot palveluihin käytetyistä taloudellisista voimavaroista sekä henkilöstön määrästä ja koulutuksesta. Lisäksi laki edellyttää, että vanhusten palvelujen toimintayksikössä järjestetään omavalvontaa palvelujen laadun, turvallisuuden ja asianmukaisuuden varmistamiseksi. Omavalvontaa varten on laadittava omavalvontasuunnitelma ja toteutumista on seurattava ja palveluja kehitettävä toimintayksikön palveluja saavilta iäkkäiltä henkilöiltä, heidän omaisiltaan ja läheisiltään sekä toimintayksikön henkilöstöltä säännöllisesti kerättävän palautteen perusteella.

Raportin sisältö koostuu sekä vanhuspalvelulain edellyttämästä raportoinnista että omavalvonnan osa-alueiden seurannasta. Terveyspalvelujen riittävyys- ja laatu-tietoa on liitetty raporttiin siltä osin, kun se on ollut tarkoituksenmukaista. Raportissa kuvataan Espoon vanhusten palvelujen toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet. Palvelujen riittävyttä arvioidaan tarkastelemalla väestön ikärakenteen kehittymistä, palvelujen käyttöä ja peittävyttä, väestön hyvinvointia sekä lakisääteisten odotusaikojen toteutumista. Palvelun laatua tarkastellaan pitkälti omavalvontasuunnitelman osa-alueiden pohjalta. Laatua arvioidaan riskien hallinnan, palvelun sisällön omavalvonnan ja asiakkaan / potilaan aseman ja oikeuksien toteutumisen näkökulmasta. Lopuksi raportoidaan vanhuspalvelulain mukaisesti henkilöstön määrä ja koulutus sekä taloudelliset voimavarat. Raportti kattaa vuoden 2020 arvioinnin ja siinä on käytetty tuoreinta käytössä olevaa tietoa. Arvioinnin pohjalta on esitetty toimenpiteet iäkkäiden palvelujen riittävyyden ja laadun varmistamiseksi vuodelle 2020.

Korona pandemia on vaikuttanut monella tapaa myös vanhusten palveluihin. Tässä raportissa koronan vaikutuksia palveluiden riittävyyteen ja laatuun on arvioitu pääasiassa normaalin riskienhallinnan ja laadunvarmistusprosessien kautta, mutta raporttiin on lisätty myös omat luvut koronan vaikutusten arviointiin.

Arvioinnin perusteella voidaan todeta, että iäkkäiden tarvitsemien palvelujen riittävyys ja laatu ovat kohtuullisen hyvällä tasolla. Palvelujen peittävyys Espoossa on Kuusikko-kuntien matalin, mikä selittyy espoolaisten paremmalla terveydentilalla. Strategian mukaisesti kotona asumista tukevien palvelujen kasvu on ollut pitkäaikaishoidon kasvua suurempaa. Palveluihin on pääosin pääsyt lain edellyttämässä määrärajoissa.

Riskienhallintaan käytetään Espoon vanhusten palveluissa useita eri järjestelmiä ja menettelytapoja. Riskienhallinnan menetelmien mukaan vaaratapahtumien ilmoittamisen aktiivisuus on laskenut edellisestä vuodesta, mutta Läheltä piti -ilmoituksia tehdään tavoitteiden mukaisesti entistä enemmän. Potilasturvallisuustutkinnat ja sosiaalihuollon epäkohtailmoitukset ovat nostaneet esiin kehittämiskohtia, joiden toteutumista seurataan. Huoli-ilmoitusten merkittävä kasvu kertoo siitä, että entistä useammat toimijat ovat löytäneet sen ilmoittaakseen huolensa asiakkaasta.

Palvelujen sisällön omavalvonnan mukaan asiakkailla on ollut mahdollisuus osallistua palvelun laadun arviointiin mm. ”Anna palautetta” -linkin ja asiakastytyväisyyskyselyiden avulla. Myös osallistuminen oman hoidon suunnitteluun on Espoon kotihoidossa ja pitkäaikaishoidossa selvästi yleisempää kuin Suomessa keskimäärin. Asiakaspalautteen

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	17/54
Sosiaali- ja terveyslautakunta	§ 53	26.05.2021
Sosiaali- ja terveyslautakunta	§ 65	16.06.2021

pohjalta asiakkaat ovat pääsääntöisesti tyytyväisiä palveluihin. Laatu oli RAI-mittarilla mitattuna Suomen kesiarvoa paremmalla tasolla useimmissa laatuindikaattoreissa. Myös sairaalan NPS (Net Promotion Scale), joka kertoo siitä, miten mielellään asiakkaat suosittelisivat palvelua läheisilleen, oli +69 (skaala -100 ja +100 välillä), mikä kertoo korkeasta laadusta. Korona näkyi niin asiakaspalautteissa kuin sosiaali- ja potilasasiamiehen yhteydenotoissa. Palautteet eivät kuitenkaan pääosin johtuneet itse palvelusta vaan koronan aiheuttamista rajoituksista. Eri kanavista tulleet asiakaspalautteet nostivat esiin myös kehittämiskohteita, joita on huomioitu vuoden 2020 toimenpiteissä.

Vanhusten palvelujen henkilöstömäärä on lisääntynyt 33:lla vuodesta 2019 (1 495 työntekijää). Ammattirakenne ja koulutustausta ovat säilyneet lähes ennallaan. Tehostetussa asumispalvelussa henkilöstömitoitukset ovat hieman nousseet ollen selvästi lain edellyttämää mitoitusta korkeammat. Vanhusten palveluissa haasteena on henkilöstön saatavuus johtuen vähäisistä hakijamääristä ja kasvaneesta lähtövaihtuvuudesta. Myös heikentyneet Kunta10-tulokset edellyttävät henkilöstön työhyvinvointiin panostavia toimenpiteitä. Vuoden lopun tyhympuntarissa sekä sairauspoissaolojen ja työtapaturmien määrissä näkyikin positiivista kehitystä.

Espoon kokonaiskustannukset 75 vuotta täyttäneiden palveluissa olivat noin 180 miljoonaa euroa (v 2019). Vuoden 2020 toimintamenot kasvoivat 8,8 milj. euroa vuoden 2019 vertailukelpoiseen talousarvioon verrattuna. Taloudelliset voimavarat ovat kohdistuneet strategian mukaisesti kotona asumista tukeviin palveluihin. Kokonaisarvio koronakustannuksista oli 4 milj. euroa. Kustannusten kasvun hillitsemiseksi vanhusten palveluissa on suunniteltu useita Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman toimenpiteitä, joiden toteutumista seurataan säännöllisesti.

lääkäiden henkilöiden tarvitsemien palveluiden riittävyden, laadun ja omavalvonnan arvioinnin perusteella tunnistettiin useita toimenpiteitä. Näillä toimenpiteillä voidaan varmistaa riittävä henkilöstön määrä, sujuvoittaa hoitoon pääsyä sekä parantaa palvelujen laatua. Vanhusneuvosto on antanut raportista lausunnon ja sen sisältö on huomioitu raportissa ja siihen annetussa vastineessa.

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 26.05.2021 § 53

§ 53

Päätösehdotus

vs. vanhusten palvelujen johtaja

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	18/54
Sosiaali- ja terveyslautakunta	§ 53	26.05.2021
Sosiaali- ja terveyslautakunta	§ 65	16.06.2021

Sosiaali- ja terveyslautakunta merkitsee tiedoksi liitteenä olevan arviointiraportin iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palveluiden riittävydestä, laadusta ja omavalvonnasta vuonna 2020.

Käsittely

Puheenjohtaja Riihimäen ja Värmälän kannattamana ehdotti voidaanko asia jättää pöydälle. Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi lautakunnan hyväksyneen sen.

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Selostus

Päätöshistoria

Liitteet

5 Iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen riittävyys laatu ja omavalvonta 2020 -raportti

Oheismateriaali

Vanhusneuvoston lausunto iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palveluiden riittävyys laatu ja omavalvonta 2020

Vastine vanhusneuvoston lausuntoon iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen riittävyys laatu ja omavalvonta 2020 raporttiin

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.06.2021 § 66

§ 66

Vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetusten hankinnan periaatteet

Valmistelijat / lisätiedot:
Autio Anu
Vilppula Kari
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Perusturvajohtaja Svahn Sanna

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää seuraavat vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetusten järjestämistä ja toteutusta koskevat hankinnan periaatteet:

- Palvelu on asiakkaalle turvallista.
- Palvelu on esteetöntä, saavutettavaa ja vastaa asiakkaan yksilöllisiä tarpeita.
- Palvelu tulee saada kohtuullisessa ajassa ja sen tulee olla käytettävissä ympäri vuorokauden.
- Palvelukielinä toimivat suomi, ruotsi ja englanti.
- Kuljettajat ovat ammattitaitoisia.
- Oman taksin käyttöoikeus (ns. vakiotaksikäyttöoikeus) on mahdollista niillä asiakkailla, joille se on perusteltua.

Käsittely

Värmälä Lehtosen kannattamana teki seuraavat lisäys- ja muutosehdotukset:

”Sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaiset välitys- ja kuljetuspalvelut kilpailutetaan kokonaishankintana monituottajamallin mukaisesti siten, että mukaan valitaan vähintään kolme edullisinta palveluntarjoajaa, joista loppukäyttäjä voi valita haluamansa.”

”Kohdat: • Palvelu on asiakkaalle turvallista. • Palvelu on esteetöntä, saavutettavaa ja vastaa asiakkaan yksilöllisiä tarpeita. Muutetaan kuulumaan: - Palvelu ja kalusto ovat asiakkaalle turvallisia, esteettömiä ja vastaavat yksilöllisiä tarpeita. - Palvelu on saavutettavaa.”

”Kuljetusten yhdistely perustuu asiakkaiden vapaaehtoisuuteen.”

”Kohta: Palvelukielinä toimivat suomi, ruotsi ja englantia. Uusi muotoilu: - Palvelukielinä toimivat asiakkaan tarpeen mukaan suomi, ruotsi ja englantia.”

”Oman taksin käyttöoikeus (ns. vakiotaksikäyttöoikeus) on mahdollista niillä asiakkailla, joille se on perusteltua. Uusi muotoilu: Oman taksin käyttöoikeus (ns. vakiotaksikäyttöoikeus) on mahdollista, kun se on asiakkaan näkökulmasta perusteltua.”

”Vakiotaksin käytön jatkuvuus turvataan käyttämällä hankintalain mukaista suoraankintaa.”

”Kaupunki ja sosiaali- ja terveyslautakunta valvovat kuljetuspalvelujen laadukasta toteuttamista yhteistyössä vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston kanssa. Laatupoikkeamiin puututaan viivytyksettä.”

”Hankintalain mahdollistamaa suoraankintaa käytetään erityistilanteissa.”

”Ennen hankintapäätöstä tutkitaan mahdollisuutta liittyä Lohjan kaupungilla valmisteilla olevaan kilpailutukseen.”

”Lisäksi lautakunta toteaa kantanaan seuraavaa: - Palvelujentuottajalta edellytetään palveluntuottajan oman palveluketjun laadunhallintaa. - Palveluntuottajaa edellytetään raportoimaan palautteista ja reklamaatioista kaupungille. - Palveluissa ja kuljetuksissa huomioidaan tietosuoja ja salassapitovelvollisuus. - Asiakasprofiilien tarpeellisuutta arvioidaan.”

Hyrkkö Lehtosen kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

”Asia jätetään pöydälle. Pöydällepanon aikana lautakunnalle valmistellaan arviointi ns. monituottajamallin vaikutuksista (ml. kustannukset) sekä vaihtoehdot valtuuston päättämän Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman kuljetuspalveluita koskevien linjausten toteutuksesta. Pöydällepanon aikana kaupungin on varmistettava kuljetuspalveluiden saatavuus ja turvallisuus kaikissa tilanteissa. Lisäksi pöydällepanon aikana järjestetään lautakunnan iltakoulu, johon kutsutaan lautakunnan lisäksi myös kaupunginhallituksen puheenjohtajisto, Kulkukeskuksen ja vammaispalveluiden edustajat sekä keskeisiä sidosryhmiä keskustelemaan kuljetuspalveluiden tulevaisuudesta.”

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko puheenjohtajan pöydällepanoehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi sosiaali- ja terveyslautakunnan hyväksyneen sen.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

21/54

Sosiaali- ja terveyslautakunta

§ 66

16.06.2021

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Selostus

Espoon kaupunki on valmistelemassa uutta hankintaa vammaispalvelulain (VPL) ja sosiaalihuoltolain (SHL) mukaisten kuljetusten kuljetusoperaattorista.

Espoon kaupunki pyysi 16.9.2019 päivätyllä tarjouspyynnöllä tarjouksia henkilö- ja materiaalikuljetusten välitys- ja hallintapalvelusta Länsi-Uudenmaan alueella (Espoo, Hanko, Inkoo, Kirkkonummi, Kauniainen, Lohja, Raasepori, Siuntio, ja Karviaisen Kuntayhtymä sis. Karkkila ja Vihti). Hankinta toteutettiin avoimena menettelyinä. Määräaikaan 7.11.2019 mennessä tarjouksen tekivät seuraavat tarjoajat: Lähitaksi Oy, Oy DialOk Communications Finland, FCG Smart Transportation Oy, MaaSCon Oy, Javatrans Oy, Taksi Helsinki Oy. FCG Smart Transportation Oy:n tarjous sai vertailussa parhaat vertailupisteet. Hankinnasta tehtiin hankintapäätös 17.1.2020, jossa valittiin operaattoriksi FCG Smart Transportation Oy.

Kuljetusoperaattorin hankintapäätöksestä valitettiin markkinaoikeuteen (Taksi Helsinki) ja 16.6.2020 markkinaoikeus kumosi hankintapäätöksen. Kuljetusten välityspalvelu käynnistyi väliaikaisella sopimuksella FCG Smart Transportation Oy:n kanssa. Espoon kaupunki valitti markkinaoikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen 17.7.2020.KHO:n käsittelyn ajaksi tehtiin väliaikainen sopimuksen FCG Smart Transportation Oy:n kanssa. Espoo kaupunki ei pannut täytäntöön alkuperäistä hankintapäätöstä, vaan teki hankintalainsäädännön sallimin tavoin väliaikaisen sopimuksen valitsemansa toimittajan kanssa.

Korkein hallinto-oikeus hylkäsi Espoon kaupungin hakeman valituslupahakemuksen 26.2.2021 tekemällään päätöksellä. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen perusteella Espoon kaupunki kilpailuttaa kuljetusoperaattorihankinnan uudestaan. Kilpailutuksen ajaksi Espoon kaupunki on tehnyt hankintalainsäädännön sallimin tavoin väliaikaisen sopimuksen valitsemansa toimittajan kanssa.

Espoossa oli vuonna 2020 vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun piirissä n. 3650 asiakasta ja sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetuspalvelun piirissä n. 2050 asiakasta, joilla oli myönteinen päätös palvelusta.

Aiemmat hankinnan periaatteet

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti kokouksessaan 25.10.2018 edellisen hankinnan periaatteista seuraavasti:

- Palvelu on asiakkaalle turvallista
- Palvelu on esteetöntä, saavutettavaa ja vastaa asiakkaan yksilöllisiä tarpeita
- Palvelu tulee saada kohtuullisessa ajassa ja sen tulee olla käytettävissä ympäri vuorokauden
- Palvelukielinä toimivat suomi, ruotsi ja englanti
- Kuljetusten yhdistely perustuu asiakkaiden vapaaehtoisuuteen
- Palvelu toteutetaan yhdenvertaisesti Länsi-Uudenmaan alueella
- Kuljettajat ovat ammattitaitoisia
- Oman taksin käyttöoikeus (ns.vakiotaksikäyttöoikeus) on mahdollista niillä asiakkailla, joille se on perusteltua

Nyt valmistellussa esityksessä esitetään pidettäväksi voimassa lautakunnan aiempi päätös kahta poikkeusta lukuun ottamatta. Espoon kaupungin valtuusto on osana Taloudellisesti kestävä Espoo -valmistelua todennut, että kuljetusten yhdistelyn vapaaehtoisuudesta luovutaan. Tästä syystä yhdistelyn vapaaehtoisuus on poistettu hankinnan periaatteista. Lisäksi tulevaa hankintaa valmistellaan vain Espoon kaupungin tarpeisiin. Tästä syystä Länsi-Uusimaahan ei enää viitata hankinnan periaatteissa.

Palvelu on asiakkaalle turvallista

Vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu on asiakkaalle turvallista koko prosessin ajan, aina tilaamisesta määränpähän saapumiseen saakka. Palvelussa on määritelty kaluston ja sen huollon vaatimukset, henkilökunnan osaamisvaatimukset ja perehdytys sekä järjestelmien tietosuoja- ja toimintavarmuusvaatimukset. Välityskeskuksesta on olemassa varajärjestelmiä, joilla turvataan palvelun jatkuvuus. Asiakas voi luottaa palveluun.

Palvelu on esteetöntä asiakkaan tarpeiden niin vaatiessa

Kuljetuspalvelun koko prosessi on asiakkaalle saavutettavissa oleva palvelu. Asiakas valitsee hänelle sopivan tilaustavan. Kuljetuksen voi tilata soittamalla, tekstiviestillä, sähköpostilla ja sovelluksen kautta. Palvelun saavutettavuus on varmistettu jo kilpailutusvaiheessa. Tilaustapojen ja kuljetuspalvelun toimivuuden ovat testanneet kuljetuspalveluasiakkaat ennen palvelun käyttöönottoa. Sähköisen tilaustavan, esimerkiksi älypuhelimien sovelluksen, tulee olla selkeä, käyttäjäystävällinen ja saavutettavissa.

Kuljetuskaluston on oltava sellaista, että asiakkaan on mahdollista sitä käyttää. Esimerkiksi sähköpyörätuoli-asiakas tarvitsee inva-varustellun auton kuljetukseen. Asiakkaan käytössä olevat apuvälineet kulkevat mukana kuljetuksessa (esim. rollaattori tai avustajakoira). Jos asiakas

tarvitsee avustajan tai saattajan, on hänen myös mahdollista kuljetukseen mukaan.

Kuljetuspalvelun käytössä ei tarvita kuljetuspalvelukorttia tai muuta erillistä tunnustetta, vaan asiakkaan henkilöllisyys ja asiakkuus tarkistetaan muilla keinoin. Asiakkaalla on useita eri vaihtoehtoja asiakaspalautteen antamiseen.

Palvelu mahdollistaa uusien toimintatapojen kehittämisen ja toteuttamisen, kuten esimerkiksi kilometrikukkaromallin. Palveluja kehitetään yhdessä asiakkaiden kanssa niin, että palvelu on asiakaslähtöistä ja kustannustehokasta. Asiakaspalautte toimii yhtenä palvelun laadun mittarina. Asiakas voi antaa palautetta kuljetuksesta välittömästi monilla tavoilla, esimerkiksi sovelluksen kautta. Asiakkaalle palvelun käyttäminen on helppoa.

Palvelu tulee saada kohtuullisessa ajassa

Palvelu on käytettävissä ympäri vuorokauden, vuoden jokaisena päivänä. Asiakaspalvelua saa puhelimitse soittamalla ja tekstaamalla, sähköpostitse, selaimen sekä sovelluksen kautta. Tiedon tilauksen vastaanottamisesta asiakas saa heti kaikissa tilausmuodoissa. Asiakas saa tarkat tilausvahvistustiedot, kuten auton saapumisajan, kuljettajan nimen ja kuljetuksen keston.

Puhelinpalvelun tulee olla sujuvaa. Puhelinpalvelun odotusajan keskiarvo/kk ei saa ylittää 60 sekuntia. Asiakkaan tulee saada kokonaispalvelu kohtuulliseksi katsottavassa ajassa, vähintään 60 min sisällä tilauksesta.

Kuljetusten palvelulupauksen toteutumista seurataan aktiivisesti, mm. luvatusajan toteutumista ja puhelinpalvelun odotusaikaa. Jos palvelulupausta ei pidetä, tulee palveluntuottajalle sanktioita.

Palvelukielinä toimivat suomi, ruotsi ja englanti

Kilpailutuksessa vaaditaan palveluntuottajilta palvelua tarpeen mukaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Sekä kuljetustilaus että kuljetus tulee voida järjestää asiakkaan valitsemalla kielellä. Palveluntuottajan henkilökunnan tulee omata riittävä kielitaito, jotta palvelu on sujuvaa ja turvallista. Kuljetusyriyten työntekijöiltä tullaan vaatimaan yleisen kielitutkinnon suorittamista niiltä kuljettajilta, joiden äidinkieli on muu kuin suomi tai ruotsi.

Kuljettajat ovat ammattitaitoisia

Kuljettajilla tulee olla laissa määritelty ja voimassa oleva ajokortti, taksinkuljettajan ajolupa sekä hyvä paikallistuntemus.

Kuljettajavaatimukset on määritelty kuljetushankinnan sopimuksessa, joka on voimassa toistaiseksi. Kuljettajalla tulee olla riittävä suomen tai ruotsin kielen suullinen ja kirjallinen taito.

Lisäksi kuljettajan tulee osata vähintään

- ajoneuvon hallinta ja ajoneuvon laitteiden käyttö
- turvallinen, rauhallinen ja taloudellinen ajotapa
- kuljetusoperaattorin sovelluksen käyttö
- asiakasryhmien erityistarpeiden huomioiminen
- asiakkaiden avustaminen
- apuvälineiden kiinnittäminen, kokoon laittaminen sekä avaaminen
- asiakaspalvelutaidot
- hyvä ja kohtelias käytös.

Kuljettajan tulee käyttäytyä asiakkaita kohtaan aina ystävällisesti, asiallisesti ja kohteliaasti. sekä suorittaa tehtävänsä huolellisesti ja noudattaa tilaajan antamia ohjeita tarkasti ja huolellisesti. Kuljettajalla tulee olla työhön sopiva, asianmukainen ja siisti vaatetus sekä kuvallinen henkilökortti. Kuljettajien tulee huomioida, että asiakkaissa on myös allergisia henkilöitä, ja välttää voimakkaiden hajusteiden käyttöä kuljetusten aikana. Autossa tai auton välittömässä läheisyydessä ei saa tupakoida. Kuljettajan tulee avustaa asiakasta tilauksessa määritellyllä tavalla, esim. noutaa asiakkaan sisätiloista ja kiinnittää asiakkaan turvavyön. Kuljettaja avustaa asiakkaan apuvälineineen autoon ja pois autosta kaikilla matkoilla. Kuljettaja nostaa autosta ja autoon asiakkaan matkatavarat.

Vakiotaksi

Oman taksin käyttöoikeus (ns. vakiotaksikäyttöoikeus) on mahdollista niillä asiakkailla, joille se on perusteltua. Sosiaali- ja terveyslautakunnan 13.6.2019 hyväksymän toimintaohjeen mukaan. Erityisin perustein asiakkaalle voidaan myöntää oikeus matkustaa saman kuljettajan kyydillä (ns. vakiotaksioikeus), jos kuljettajien vaihtuminen tekee kuljetuspalvelun käytöstä hankalaa asiakkaan vamman tai sairauden vuoksi. Viranhaltija kirjaa vakiotaksioikeuden asiakkaan kuljetuspalvelupäätökseen. Vakiotaksi on osalle asiakkaista välttämätön, jotta heidän kuljetuksensa voidaan järjestää turvallisesti.

Palvelun järjestäminen vakiotaksilla maksaa laskennallisesti 80 % enemmän kuin ketjutettu matka (sama auto tekee ensin yhden matkan yhden asiakkaan kanssa ja heti perään toisen matkan toisen asiakkaan kanssa). Vakiotaksikyytejä ei voida pääsääntöisesti ketjuttaa, koska asiakkaat sopivat kuljetuksistaan suoraan kuljettajan kanssa. Kuljetuspalvelua pyritään järjestämään matkoja ketjuttamalla palvelun saatavuuden ja kustannustehokkuuden varmistamiseksi.

Matkojen yhdistely

Sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaiset kuljetukset täydentävät joukkoliikennettä ja mahdollistavat omatoimisen liikkumisen niille, joille nykyiset joukkoliikennetkaisu eivät ole riittäviä. Kuljetuspalvelut ovat siis yksi tapa järjestää esteetön joukkoliikenne.

Palvelun järjestäminen matkoja yhdistelemällä (samassa autossa matkustaa vähintään 2 asiakasta) maksaa laskennallisesti 65 prosenttia vähemmän kuin pelkkä matkojen ketjutus (sama auto tekee ensin yhden matkan yhden asiakkaan kanssa ja heti perään toisen matkan toisen asiakkaan kanssa). Palvelun järjestäminen vakiotaksilla maksaa laskennallisesti 295 % enemmän kuin yhdistelty matka.

Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman seurannassa on asetettu tavoitteeksi, että vuoteen 2025 mennessä VPL- ja SHL-kuljetuksista 28 % on yhdistelty. Yhdistely ei saa kohtuuttomasti pidentää matka-aikaa tai matkan pituutta.

Valmistelu

Hankinnan periaatteita on esitelty vammaisneuvostolle 19.5.2021. Neuvostolta on pyydetty lausunto, joka on saatu 7.6.2021. Vammaisneuvosto on esittänyt, että hankinnan periaatteet tulee palauttaa valmisteluun. Vammaisneuvoston mukaan toimintaedellytykset ovat muuttuneet muiden kuntien jäädessä pois ja kunnan vastuulla olevan palvelun tulee täyttää paremmin Espoon tarpeet. Espoon kaupunki toteaa, että esitetyissä hankinnan periaatteissa on huomioitu hankinnan alueen muuttuminen. Hankinnan periaatteista on poistettu viittaus Länsi-Uuteenmaahan. Esitetyt periaatteet ovat yhdenmukaiset Espoon tarpeiden ja Espoo tarinan kanssa.

Vammaisneuvosto on lisäksi todennut, että nykyiset kyytien tilaus- ja saantiongelmia pitää ratkaista välittömästi. Espoon kaupunki toteaa, että Kulkukeskus on järjestänyt vanhusten- ja vammaisten yksilökuljetukset Espoossa helmikuusta 2021 alkaen. Pääsääntöisesti kuljetuspalvelu on sujunut melko hyvin. Palvelussa on ollut puutteita ja puhelinpalvelussa on ollut välillä ruuhkaa. Kevään aikana on tehty runsaasti korjauksia ja huomioitu puhelimen ruuhkautuminen. Ongelmaan on puututtu mm. lisäämällä työntekijöitä puhelinpalveluun. Espoon kaupunki puuttuu mahdollisiin epäkohtiin nopeasti ja kehittää palvelua saadun palautteen mukaisesti viikoittain.

Lisäksi vammaisneuvosto esittää, että kyytien yhdistelyn pitää perustua vapaaehtoisuuteen turvallisuussyistä. Asiakkaita kannustetaan lisämatkoilla tai muilla kannustimilla. Espoon kaupunki toteaa, että matkojen yhdistelyyn on sitouduttu valtuuston päättämässä Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelmassa sekä valtuustoryhmien neuvotteluissa.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

26/54

Sosiaali- ja terveyslautakunta

§ 66

16.06.2021

Yhdistelyn toteuttamisessa huomioidaan asiakkaiden turvallisuus. Kaikkia matkoja ei yhdistellä.

Hankinnan periaatteista on pyydetty vanhusneuvostolta lausunto, joka on saatu 27.5.2021. Vanhusneuvosto on lausunnossaan todennut mm., että suomen ja ruotsin kielen osaaminen huomioidaan sekä kuljetusten välityksessä että kuljetuspalvelussa. Tämä on huomioitu hankinnan periaatteissa.

Päätöshistoria

Oheismateriaali

Vanhusneuvoston lausunto 27.5.2021, kuljetusten hankinnan periaatteet
Vammaisneuvoston lausunto 7.6.2021, kuljetusten hankinnan periaatteet

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

27/54

Sosiaali- ja terveyslautakunta

§ 67

16.06.2021

8448/05.00.00/2021

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.06.2021 § 67

§ 67

Suur-Espoonlahden terveysasematoiminnan väestöjako

Valmistelijat / lisätiedot:
Yli-Knuutila Heli
Jaakovlew-Markus Elina
Mustakari Anu
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Perusturvajohtaja Svahn Sanna

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää, että Suur-Espoonlahden terveysasemapalvelujen väestövastuualueen jakoa muutetaan siten, että Kivenlahden väestön terveysasemapalvelut siirretään Espoonlahden terveysasemapalvelujen väestövastuulle 1.6.2024 alkaen.

Käsittely

Värmälä Lehtosen kannattamana ehdotti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi.

”Palautetaan esitys uudelleen valmisteluun, jotta esityksessä voidaan huomioida seuraavat asiat: - Lautakunnan käsittelemä konsepti, jonka mukaisesti Espoonlahden terveysasemalla tarjotaan espoolaisille terveysasemapalvelujen lisäksi soveltuen mielenterveys- ja päihdepalveluja, fysioterapiapalveluja, aikuissosiaalityön palveluja, vanhusväestön neuvontaa ja palveluohjausta sekä suun terveydenhuollon palveluja. - varautuminen siihen, että Espoonlahden terveysaseman remontti viivästyy. - varautuminen asukasmäärän lisääntymiseen terveysaseman toiminta-alueella - lähipalvelun turvaaminen - vanhusneuvoston lausunnossa esittämät asiat. - Kivenlahden terveysaseman välittömässä läheisyydessä olevien palvelujen kehittäminen ja mahdolliset toimitiloja koskevat muutokset muissa kaupungin palveluissa.”

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu palautusehdotus, jonka johdosta on äänestettävä.

Puheenjohtaja totesi sosiaali- ja terveyslautakunnan 12 äänellä 2 ääntä vastaan hylänneen Värmälän palautusehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteessä.

Asian käsittelyä jatkettiin.

Hyrkkö Värmälän kannattamana teki seuraavan ehdotuksen.
”Lautakunta kehottaa jatkovalmistelussa varmistamaan, että Kivenlahden väestölle on jatkossakin tarjolla tarvittavia lähipalveluita väestön (erityisesti ikäihmiset) tarpeiden mukaisesti ja että kulkuyhteydet alueen sisällä varmistetaan.”

Värmälä Lehtosen kannattamana teki seuraavan muutosehdotuksen.
” Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää, että Suur-Espoonlahden terveysasemapalvelujen väestövastuualueen jakoa muutetaan siten, että Kivenlahden väestö siirretään Espoonlahden terveysasemapalvelujen väestövastuulle 1.6.2024 alkaen. Siirrosta huolimatta Kivenlahdessa on jatkossakin terveyspalveluja.”

Värmälä Lehtosen kannattamana teki seuraavan ehdotuksen.
”Ehdotus hylätään.”

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko puheenjohtajan ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi sosiaali- ja terveyslautakunnan hyväksyneen sen.

Tämän jälkeen puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän esityksestä poikkeavia kannatettuja ehdotuksia, joiden johdosta on äänestettävä.

Ensin äänestettiin Värmälän muutosehdotuksesta.
Puheenjohtaja totesi sosiaali- ja terveyslautakunnan 8 äänellä 5 ääntä vastaan 1 äänestäessä tyhjää hylänneen Värmälän ehdotuksen.
Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Seuraavaksi äänestettiin Värmälän hylkäysehdoituksesta.
Puheenjohtaja totesi sosiaali- ja terveyslautakunnan 12 äänellä 2 ääntä vastaan hylänneen Värmälän ehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää, että Suur-Espoonlahden terveysasemapalvelujen väestövastuualueen jakoa muutetaan siten, että Kivenlahden väestön terveysasemapalvelut siirretään Espoonlahden terveysasemapalvelujen väestövastuulle 1.6.2024 alkaen.

Lautakunta kehottaa jatkovalmistelussa varmistamaan, että Kivenlahden väestölle on jatkossakin tarjolla tarvittavia lähipalveluita väestön (erityisesti ikäihmiset) tarpeiden mukaisesti ja että kulkuyhteydet alueen sisällä varmistetaan.

Värmälä ja Lehtonen ilmoittivat asiassa eriävän mielipiteensä.

Selostus

Taustaa

Espoonlahden terveysasemalla tapahtui vesivahinko 13.4.2020. Terveysasema jouduttiin sulkemaan maanantaina 14.4. Asiasta on tiedotettu kuntalaisia sekä lautakuntaa 15.5. Lautakunnalle annettiin info 10.6 kokouksessa Espoonlahden terveysaseman tilannekatsauksesta. Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi terveysaseman tarveselvityksen peruskorjausta varten kokouksessaan 16.12.2020.

Espoonlahden terveysaseman kiinteistön vesivahingon vaikutuksia kiinteistön käyttäjille on selvitetty tiiviissä yhteistyössä Tilapalveluiden kanssa. Kiinteistön kokonaistilanteen tarkennettua todettiin, että tilaa lähdetään hakemaan peruskorjaukseen. Peruskorjausta varten sosiaali- ja terveystoimessa lähdettiin valmistelemaan tarveselvitystä. Tarveselvitys pohjautuu sosiaali- ja terveystoimen valmistelemaan palveluiden sote-keskuskonseptiin. Sote-keskuskonsepti mallintaa miten asiakkaan näkökulmasta palveluiden tulisi nivoutua yhteen. Valmistelu pohjautuu Sosiaali- ja terveysministeriön sote-keskusohjelmaan, Espoo-tarinaa ja palveluverkkopäätökseen. Konsepti on mallinnettu toimimaan myös modulaarisesti, jolloin se toimii eri alueiden palveluiden suunnittelun pohjana. Konsepti on sisällöltään yhtenevä Länsi-Uudenmaan sote-keskusmallin kanssa.

Väestöennusteen mukaan Suur-Espoonlahden alue kasvaa nopeammin (+18%) kuin koko Espoo (+13%) vuoteen 2030 mennessä. Kaupungin visiona on, että kaupungistumisen, metron ja uusien työ-, palvelu ja opiskelupaikkojen myötä Espoonlahdesta muodostuu merkittävä keskus koko Läntiselle Uudellemaalle. Suur-Espoonlahden väestömäärän on ennustettu kasvavan Espoon suurimmaksi vuoteen 2050 mennessä. Suur-Espoonlahden väestö on tällä hetkellä 58 000, josta Kivenlahden terveysaseman väestön osuus on vajaa 21 000 asukasta.

Espoonlahden terveysaseman peruskorjauksen (2022-2024) yhteydessä kiinteistöön saneerataan tilat, jotka ovat sotekeskuskonseptin mukaiset. Tavoitteena on vastata asiakkaan eri palvelutarpeisiin monialaisesti. Peruskorjattavan Espoonlahden terveysaseman päätavoitteena on tarjota yhdenvertaiset, oikea-aikaiset ja kattavat sosiaali- ja terveystoimen palvelut alueen väestölle. Tällöin tulevassa sote-keskuksessa työskentelee suunnitelman mukaan lääkärin ja hoitajien lisäksi aikuisten mielenterveys- ja päihdepalvelujen, avofysioterapian ja kuntoutuksen ja aikuisten sosiaaliohjauksen ammattilaiset sekä ikääntyneiden palveluohjaus. Suur-Espoonlahden remontoitava terveysasema tulee sisältämään laajan

palveluvalikoiman sotepalveluita, mutta alueen kaikki sotepalvelut eivät mahdu tulevaan kiinteistöön. Suunterveydenhuollon laadukkaiden ja vaikuttavimpien palvelujen tuottamiseksi sekä osaamisen kehittämiseksi palvelut kannattaa tuottaa suuremmissa yksiköissä.

Lautakunnalle esitetään, että Kivenlahden väestön terveysasemapalvelut siirretään Espoonlahden terveysasemapalvelujen väestövastuulle 1.6.2024.

Yt-pöytäkirjat ovat nähtävillä kokouksessa.

Päätöshistoria

Liitteet

- 6 Äänestyslista 1 § 67
- 7 Äänestyslista 2 § 67
- 8 Äänestyslista 3 § 67

Oheismateriaali

Ennakoarviointi Suur-Espoonlahden terveysasemapalvelujen väestövastuualue
Vammaisneuvoston lausunto 7.6.2021, väestövastuun muutos
Vanhusneuvoston lausunto 24.5.2021,

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

31/54

Sosiaali- ja terveyslautakunta

§ 68

16.06.2021

8046/00.01.02/2021

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.06.2021 § 68

§ 68

Vastaus valtuustokysymyksen Espoonlahden terveystoimintoihin (Kh/Kv)

Valmistelijat / lisätiedot:
Jaakovlew-Markus Elina
Mustakari Anu
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Perusturvajohtaja Svahn Sanna

Sosiaali- ja terveyslautakunta ehdottaa kaupunginhallitukselle, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Paula Viljakaisen ja Marika Niemen sekä 14 muun valtuutetun 12.5.2021 päivättyyn valtuustokysymyksen koskien Espoonlahden terveystoimintoihin sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Esittelijän kokouksessa tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Värmälä Riihimäen ja Lehtosen kannattamana teki seuraavan ehdotuksen. ”Lautakunta edellyttää, että ennen väistötilaratkaisua arvioidaan mahdollisuus käyttää Ison Omenan terveystoimintaa väistötilana.”

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän esityksestä poikkeava kannatettu ehdotus, jonka johdosta on äänestettävä.

Puheenjohtaja totesi sosiaali- ja terveyslautakunnan 11 äänellä 3 ääntä vastaan hylänneen Värmälän ehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Esittelijän muutettu ehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Valtuutetut Paula Viljakainen ja Marika Niemi sekä 14 muuta valtuutettua ovat jättäneet valtuustokysymyksen 12.5.2021 koskien Espoonlahden terveystoimintoihin.

Valtuutetut kysyvät seuraavaa:

1. Miten espoonlahtelaisten terveysterveyspalvelut turvataan Espoonlahden terveysterveysaseman peruskorjauksen aikana?
2. Onko Matinkylän vanhan terveysterveysaseman sisäilmaongelmat korjattu?
3. Voitaisiinko Sitran kehittämää terveysterveyskioski-mallia kokeilla Espoonlahden ostoskeskuksissa peruskorjauksen aikana?
4. Voitaisiinko Espoonlahden terveysterveyspalveluissa lisätä palvelusetelin käyttöä ja ostopalveluja?

Vastaukset Espoonlahden terveysterveyspalveluita koskeviin kysymyksiin

1. Miten espoonlahtelaisten terveysterveyspalvelut turvataan Espoonlahden terveysterveysaseman peruskorjauksen aikana?

Tilanne vesivahingon jälkeen:

Espoonlahden terveysterveysaseman henkilöstö on siirtynyt pääasiainenä 2020 sattuneen vesivahingon jälkeen työskentelemään Kivenlahden terveysterveysasemalle ja rajoitetusti Soukan terveysterveysasemalle sekä kaupungin muille terveysterveysasemille, jonne asiakkaitakin on mahdollisuus siirtää. Mielenterveysterveyspalvelujen henkilöstö ja palvelut ovat siirtyneet kesäkuussa 2020 Matinkylään, Kalaonnentielle. Sosiaaliohjaan vastaanotto jatkuu kaupungin muilla terveysterveysasemilla. Suun terveydenhuollon palvelut toimivat kiinteistössä lokakuuhun 2022 asti, jolloin purku- ja uudelleenrakennustyöt alkavat.

Väistötiloihin siirtyminen ja palvelutuotanto peruskorjaukseen liittyen ja sen aikana:

Espoonlahden terveysterveysasematoiminta muuttaa 1.10.2021 Matinkadun (ent. Matinkylän terveysterveysasema) terveysterveysasemalle, Matinkatu 1. Suun terveydenhuolto toimii 1.10.2022 lähtien muissa Espoon toimipisteissä ja ennalta ehkäisevää hammashoitoa toteutetaan Matinkadun asemalla 1.10.2021 lähtien. Avofysioterapian palvelut siirtyvät Friisilään kesällä 2021. Mielenterveys- ja päihdepalvelut toimivat Matinkylässä ja sosiaaliohjaus muilla terveysterveysasemilla. Espoonlahden terveysterveysaseman peruskorjauksen myötä Suur-Espoonlahden sote-keskus on valmis ottamaan vastaan henkilökunnan ja asiakkaat kesäkuussa 2024.

Espoonlahden väestöstä osa on siirtynyt jo vuodesta 2019 käyttämään Matinkylän alueen palveluja. Ison Omenan terveysterveysaseman asiakkaista loppuvuodesta 2019 vajaa 20% tuli Suur-Espoonlahden alueelta. Ison Omenan kauppakeskuksen kattavat HUS Diagnostiikan palvelut ovat olleet suosittuja. Väestölle tiedotetaan eri mahdollisuuksista valita terveysterveysasemapalvelut.

2. Onko Matinkylän vanhan terveysterveysaseman sisäilmaongelmat korjattu?

Matinkylän vanhan terveysaseman sisäilma-asioita on tutkittu, työstetty ja selvitetty Tilapalvelut-liikelaitoksen toimesta: Rakennuksessa on suoritettu ilmanvaihtokanavistojen nuohous, mittaus- ja säätötyöt sekä pääte-elinten ääneneristevillan pinnoitukset. Lisäksi rakennuksessa on vuoden 2020 aikana tehty lukuisia muita paikkaus- ja korjaustöitä rakennuksen käyttöönoton edistämiseksi.

Terveysasemalla tehtiin porakosteusmittaukset 1.6.2020, eikä rakennuksessa todettu kohonneita kosteusarvoja. Terveysaseman 1. ja 2. kerrosten lattioiden kosteutta mitattiin porareikämenetelmällä. 1.6.2020 päivätyn raportin mukaan rakennuksessa ei todettu kohonneita kosteusarvoja. Tilapalvelut-liikelaitoksen sisäilma-asiantuntija on lisäksi tutustunut vuosina 2013-2014 laadittuihin raportteihin Matinkylän terveysasemasta sekä käynyt läpi vuosien 2013-2020 aikana tehdyt huoltokirjapalvelupyynnöt. Kosteusmittausten, raporttien sekä huoltokirjatietojen pohjalta sisäilma-asiantuntija totesi, että rakennus on käyttöönotettavissa.

3. Voitaisiko Sitran kehittämää terveyskioski-mallia kokeilla Espoonlahden ostoskeskuksissa peruskorjauksen aikana?

Viittaamme kohtaan 1, jossa on esitetty espoonlahtelaisten väistötilat ja palveluntuotanto peruskorjauksen aikana. Se, että sopivat tilat väistötoiminnalle järjestyivät Espoonlahden terveysasematoiminnalle kolmessa eri osoitteessa, on toiminnan ja sen organisoinnin kannalta hyvinkin haasteellista. Toiminnan hajauttaminen vielä neljanteen pisteeseen lisäisi kompleksikkuutta entisestään.

Olemme paneutuneet Ylöjärvellä vuodesta 2009 toimineen Terveyskioskin toimintaan ja analysoineet myös Sitran ja Tampereen yliopiston arvioinnin toiminnasta. Koemme terveyskioskit mielenkiintoisena konseptina, mutta alueen nykyiseen tilanteeseen se ei olisi parhaiten soveltuva ratkaisu.

4. Voitaisiko Espoonlahden terveyspalveluissa lisätä palvelusetelin käyttöä ja ostopalveluja?

Espoo tarinan mukaisesti monituottajamalli on terveyspalveluiden strateginen valinta ja palvelujen järjestämisen tapoja arvioidaan ja kehitetään säännöllisesti.

Espoonlahtelaiset ovat tälläkin hetkellä oikeutettuja vaihtamaan oman asemansa joko ostopalveluasemaan, joka sijaitsee Olarissa (Matinkylän ja Olarin rajalla) tai jompaankumpaan terveysasema -palveluseteliasemaan, Oma Lääkärisi Espoontoriin (Mehiläinen OY) ja Terveystalo Espoontoriin. Kumpikin asema sijaitsee Espoon keskuksessa.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

34/54

Sosiaali- ja terveyslautakunta

§ 68

16.06.2021

Liitteet

9 Äänestyslista § 68

Oheismateriaali

Valtuustokysymys Espoonlahden terveystoimista 12.5.2021

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

35/54

Sosiaali- ja terveyslautakunta

§ 69

16.06.2021

6945/06.01.00/2021

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.06.2021 § 69

§ 69

Vastaus valtuustoaloitteeseen Covid -rokotteen valinnan mahdollisuuden antamisesta espoolaisille (Kh)

Valmistelijat / lisätiedot:
Turunen Topi
Mustakari Anu
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

va. terveyspalvelujen johtaja Yli-Knuutila Heli

Sosiaali- ja terveyslautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se antaa selostusosan mukaisen vastauksen valtuutettu Jukka Kilven ja viiden muun valtuutetun 29.4.2021 jättämään valtuustoaloitteeseen Covid -rokotteen valinnan mahdollisuuden antamisesta espoolaisille ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi. Vastaus toimitetaan muille valtuutetuille vastauksen antamisesta seuraavan valtuuston kokouksen esityslistan yhteydessä.

Käsittely

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Kaupunginvaltuutettu Jukka Kilpi ja viisi muuta valtuutettua esittävät aloitteessa, että kaupunki:

-toteuttaisi kiireellisesti mahdollisuuden valita AstraZenecalle vaihtoehdoisen Covid –rokotteen rokotuksen saajan niin toivoessa.

Nykytilanne:

Terveysten- ja hyvinvoinninlaitos (THL) päivitti 27.4.2021 annettua linjaustaan 18.5.2021. Päivittyneen linjauksen mukaisesti valtaosa espoolaisista rokotetaan Pfizer-BioNTechin Comirnaty-rokotteella.

AstraZeneca Vaxzevria -rokotetta kohdennetaan 65-69 -vuotiaille, jos ikäryhmään kuuluva henkilö ei valitse Pfizer-BioNTech Comirnaty -rokotetta. Kansallisen linjauksen mukaisesti 1957 tai myöhemmin syntyneet eivät voi vapaaehtoisesti valita AstraZeneca Vaxzevria-rokotetta.

Tehosterokotuksien osalta THL suosittaa, että 65-69-vuotiaat, jotka ovat saaneet ensimmäisen annoksen Astra Zenecan Vaxzevria-rokotetta, ottaisivat myös toisen annoksen Vaxzevriaa, mikäli valmisteen käytölle ei ole ilmennyt lääketieteellistä estettä. Jos AstraZenecan rokotetta saanut henkilö kuitenkin kieltäytyy ottamasta toista AstraZenecan rokoteannosta, hän voi halutessaan Espoossa saada mRNA-rokotteen (Pfizer-BioNTechin Comirnaty). Rokotteen valinta tapahtuu rokotuspisteellä henkilölle varatulla ajalla. Aiemmin varattua aikaa tehosterokotukselle ei tarvitse muuttaa tai perua.

Asiakaslähtöisyyden lisäksi Espoo -tarinan mukaisesti kaupunkimme on oikeudenmukainen. Espoon kaupunki toimii avoimesti, oikeudenmukaisesti, tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti noudattamalla THL:n kansallisesti määrittämiä linjauksia, joiden mukaan Valtioneuvosten velvoittavaa rokotusasetusta toimeenpannaan.

Aiempi tilanne:

THL linjasi 27.4.2021, että 65-69-vuotiaat voivat toukokuun alusta, eli käytännössä maanantaista 3.5. alkaen, valita halutessaan myös mRNA-rokotteen. Espoossa tämä tarkoitti toukokuun alusta sitä, että henkilö on saanut näin halutessaan Astra Zenecan Vaxzevria-rokotteen sijaan Pfizer-BioNTech Comirnaty -rokotteen, kun kyse on ensimmäisestä rokotuksesta.

Tehosterokotusten osalta ei THL:n ohjeistuksen mukaisesti ole ollut mahdollisuutta tarjota vastaavaa valinnan mahdollisuutta.

Päätöshistoria

Oheismateriaali

Valtuustoaloite 26.4.2021

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

37/54

Sosiaali- ja terveyslautakunta

§ 70

16.06.2021

5942/00.01.01/2020

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.06.2021 § 70

§ 70

Sosiaali- ja terveystoimen viranhaltijoiden päätösvallan käyttämistä yksilö- ja ympäristöterveydenhuoltoasioissa koskevan sääntö

Valmistelijat / lisätiedot:

Karhuvaara Marjatta

etunimi.sukunimi@espoo.fi

Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Perusturvajohtaja Svahn Sanna

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää muuttaa sosiaali- ja terveystoimen viranhaltijoiden päätösvallan käyttämistä yksilö- ja ympäristöterveydenhuoltoasioissa koskevaa sääntöä liitteessä esitetyn mukaisesti 17.6.2021 lukien.

Käsittely

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Espoon kaupungin sosiaali- ja terveystoimen viranhaltijoiden päätösvallan käyttämistä yksilö- ja ympäristöterveydenhuoltoasioissa koskevaa sääntöä on tarpeen päivittää ja selkiyttää toimintojen sisäisten päätöksentekoprosessien muutosten ja selkiyttämisen, uusien toimintojen, sekä lainsäädännöllisten sisältömuutosten vuoksi. Muutoksista aiheutuu myös joitakin teknisiä muutoksia sisältönumerointiin.

Toimintojen sisäiset päätöksentekoprosessien selkiytykset ja muutokset

Jos alaikäisen henkilöä koskevassa yksittäisessä sosiaalihuollon asiassa on perusteltu syy olettaa, että huoltaja ei voi puolueettomasti valvoa lapsen etua, tulee sosiaalihuoltolain 6 §:ssä tarkoitetun toimielimen tehdä holhoustoimesta annetun lain 72 §:ssä tarkoitettu hakemus edunvalvojan määräämiseksi alaikäiselle, jos se on tärkeää alaikäisen edun turvaamiseksi. Sosiaalilautakunnan toimivaltaa perheoikeudellisten asioiden osalta delegoidaan tässä muutoksessa myös kaikille lastenvalvojille ja aiempien oikeuksien sisältöä täsmennetään.

Uusien toimintojen edellyttämät delegoinnit

Pelastakaa Lapset -järjestö toteutti ”Perhehoito kotouttaa” -hankkeen vuosina 2017-2019, jossa mallinnettiin ja kehitettiin perhehoitoa ilman huoltajaa Suomeen tulleiden alaikäisten lasten erityistarpeisiin. Kotouttava perhehoidon järjestäminen on keskitetty Espooseen joulukuusta 2019 alkaen. Yhteistyösopimuksen tarkoitus on mahdollistaa kotouttava perhehoito myös Vantaalla, joko perheryhmäkodissa tai yksityismajoituksessa, asuville lapsille. Pilotti edellyttää lisäksi maahanmuuttajapalveluiden kotouttavan perhehoidon henkilöstön päättöoikeuksiin. Päätösvalta on laajennettava koskemaan myös niitä tehtäviä, joita he hoitavat Vantaan kaupungin kanssa tehdyn yhteistyösopimusten nojalla.

Lainsäädännölliset sisältömuutokset ja siihen liittyvät tekniset muutokset

Ympäristöterveydenhuollon viranhaltijoita koskevan delegointisäännön muutos on ajankohtainen, elintarvikelain uudistuksen vuoksi. Uusi elintarvikelaki (297/2021) astui voimaan 21.4.2021. Uusi elintarvikelaki vastaa kunnan valvontaviranomaisen tehtävien kannalta pääosin aikaisempaa elintarvikelakia (23/2006), joten myös toimivallan siirrot säilyvät lähes ennallaan.

Delegointisäännön päivityksessä huomioidaan uuden lain myötä tulleet pykälänumerointien muutokset, sekä lain uutta terminologiaa koskevat muutokset. Lisäksi delegointisääntöön lisätään elintarvikevalvontaviranomaiselle säädetty uusi tehtävä koskien seuraamusmaksua.

Uuteen elintarvikelakiin on tuotu rangaistusluonteinen hallinnollinen seuraamus, elintarvikevalvonnan seuraamusmaksu. Elintarvikelain 67 §:n mukaan viranomaisen voi määrätä toimijan maksamaan 300-5000 € suuruisen elintarvikevalvonnan seuraamusmaksun tietyissä, erikseen luetelluissa tilanteissa, joissa toimija ei noudata lainsäädäntöä. Seuraamusmaksu on siten suuruudeltaan pienempi, kuin tyypillinen uhkasakon vähimmäismäärä. Se on tarkoitettu nopeaksi hallinnolliseksi sanktioksi, edesauttamaan lainsäädännön vastaisten toimien poistamista. Seuraamusmaksu määrätään maksamaan valtiolle. Koska

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

39/54

Sosiaali- ja terveyslautakunta

§ 70

16.06.2021

seuraamusmaksun on tarkoitus toimia nopeana, käytännön valvontaa tehostavana toimena, esitetään sen määräämisestä päättäminen siirrettäväksi sekä 1. kaupungineläinlääkärille että hygieenikkoeläinlääkärille.

Delegointisäännöstä poistetaan samalla vanhentuneena kohta 8, koskien vapaaehtoisen naudanlihan merkintäjärjestelmän hyväksymistä (MMM 434/2008), sillä säädös, jonka pohjalta asetus on annettu, on kumottu.

Muut tekniset muutokset

Delegointisäännössä sisäinen numerointi osittain muuttuu,

Päätöshistoria

Liitteet

10 Delegointisääntö voimaan 17.6.2021

Oheismateriaali

Voimassa oleva delegointisääntö, asiasisällölliset muutokset punaisella

§ 71

Viranhaltijoiden päätökset

Valmistelijat / lisätiedot:
Yli-Koski Elina
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus**Perusturvajohtaja:**

Sosiaali- ja terveyslautakunta ei käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan seuraaviin päätöksiin:

Aikuisten sosiaalipalvelujen päällikön yleisiä asioita koskeva päätöspöytäkirja 26.5.2021

8 § Päätösvallan käyttäminen Espoon aikuisten sosiaalipalveluissa

9 § Päätösvallan käyttäminen Espoon aikuisten sosiaalipalveluissa

Aikuisten sosiaalipalvelujen päällikön yleisiä asioita koskeva päätöspöytäkirja 7.6.2021

10 § Päätösvallan käyttäminen Espoon aikuisten sosiaalipalveluissa

11 § Päätösvallan käyttäminen Espoon aikuisten sosiaalipalveluissa

12 § Päätösvallan käyttäminen Espoon aikuisten sosiaalipalveluissa

13 § Päätösvallan käyttäminen Espoon aikuisten sosiaalipalveluissa

14 § Päätösvallan käyttäminen Espoon aikuisten sosiaalipalveluissa

Aikuisten sosiaalipalvelujen päällikön yleisiä asioita koskeva päätöspöytäkirja 11.6.2021

15 § Päätösvallan käyttäminen Espoon aikuisten sosiaalipalveluissa

Johtava sosiaalityöntekijän henkilöstöasioita koskeva päätöspöytäkirja 25.5.2021

2 § Sosiaaliohjaaja, ottaminen määräaikaiseen virkasuhteeseen.

Virkasuhte sijoittuu Pakolais- ja maahanmuuttajapalvelut -tulosityksikköön, työavain ESPOO-02-678-21

Johtava sosiaalityöntekijän henkilöstöasioita koskeva päätöspöytäkirja 15.6.2021

1 § Sosiaalityöntekijän viran täyttämättä jättäminen, työavain Espoo-02-51-21

2 § Sosiaalityöntekijän viran 300319 täyttämättä jättäminen, työavain Espoo-02-591-21

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen päällikön hankinta-asioita koskeva päätöspöytäkirja 15.6.2021

1 § Lääkäripalvelujen hankinta Suvera Oy:lta MtP-palveluihin

Perhe- ja sosiaalipalvelujen johtajan henkilöstöasioita koskeva päätöspöytäkirja 1.6.2021

56 § Sosiaalityöntekijä, täyttämättä jättäminen, vakanssinumero 300157

57 § Lastensuojelun erityispalvelujen päällikkö, viran vakinainen täyttäminen, vakanssinumero 300200

58 § Sosiaalityöntekijä, täyttämättä jättäminen, vakanssinumerot 333994, 300219 ja 333629

59 § Sosiaaliohjaaja, viran vakinainen täyttäminen, vakanssinumero 332394

Perhe- ja sosiaalipalvelujen johtajan henkilöstöasioita koskeva päätöspöytäkirja 10.6.2021

60 § Sosiaaliohjaaja, viran vakinainen täyttäminen, vakanssinumero 326080

61 § Sosiaalityöntekijä, täyttämättä jättäminen vakanssinumero 300121

Perhe- ja sosiaalipalvelujen johtajan hankinta-asioita koskeva päätöspöytäkirja 10.6.2021

7 § Vammaispalvelujen hankinta 2021

Perhe- ja sosiaalipalvelujen johtajan hankinta-asioita koskeva päätöspöytäkirja 15.6.2021

8 § Avekki-koulutus Espoon lastensuojelun henkilöstölle

9 § Nepsy-koulutus Espoon lastensuojelun henkilöstölle

Perhe- ja sosiaalipalvelujen johtajan yleisiä asioita koskeva päätöspöytäkirja 1.6.2021

10 § Kaupungin edustajien määrääminen kutsuntalautakuntiin Espoossa 2021

Perhe- ja sosiaalipalvelujen johtajan yleisiä asioita koskeva päätöspöytäkirja 10.6.2021

11 § Päätös Thomas Ry:n hyväksymisestä vammaispalvelulain mukaisen henkilökohtaisen avun osalta Espoon kaupungin ylläpitämän yksityisten sosiaalipalvelujen tuottajien rekisteriin

12 § Päätös Thomas Ry:n hyväksymisestä henkilökohtaisen avun palvelusetelituottajaksi

Perhe- ja sosiaalipalvelujen johtajan yleisiä asioita koskeva päätöspöytäkirja 15.6.2021

13 § Päätös PETERIN HOIVA;n hyväksymisestä vammaispalvelulain mukaisen henkilökohtaisen avun osalta Espoon kaupungin ylläpitämän yksityisten sosiaalipalvelujen tuottajien rekisteriin

14 § Päätös PETERIN HOIVA;n hyväksymisestä henkilökohtaisen avun palvelusetelituottajaksi

15 § Päätös SihaCare Oy hyväksymisestä vammaispalvelulain mukaisen henkilökohtaisen avun osalta Espoon kaupungin ylläpitämän yksityisten sosiaalipalvelujen tuottajien rekisteriin

16 § Päätös SihaCareOy:n hyväksymisestä henkilökohtaisen avun palvelusetelituottajaksi
17 § Perhe- ja sosiaalipalvelujen toimipisteiden tilapäiset sulkemiset kesällä 2021
18 § Korjaus päätökseen yleiset asiat 1.6.2021 § 10 / Kutsunnat pääkaupunkiseudulla 2021

Perheoikeudellisten palveluiden päällikön henkilöstöasioita koskeva päätöspöytäkirja 26.5.2021
1 § Sosiaalityöntekijän määräaikainen virka 332668

Vanhusten palvelujen johtajan yleisiä asioita koskeva päätöspöytäkirja 4.6.2021
46 § Siha Care Oy:n hyväksyminen vanhusten palvelujen kotisiivouksen palvelusetelituottajaksi
45 § Siivouspalvelu SiPa Oy hyväksyminen yksityiseksi sosiaalipalvelujen tuottajaksi
47 § S Kotisiivouspalvelut Oy:n hyväksyminen vanhusten palvelujen kotisiivouksen palvelusetelituottajaksi

Vanhusten palvelujen johtajan yleisiä asioita koskeva päätöspöytäkirja 7.6.2021
48 § Unelmakotipalvelu Oy hyväksyminen yksityiseksi sosiaalipalvelujen tuottajaksi

Vanhusten palvelujen johtajan yleisiä asioita koskeva päätöspöytäkirja 10.6.2021
49 § SihaCare Oy:n hyväksyminen vanhusten palvelujen säännöllisen kotihoidon palvelusetelituottajaksi

Vanhusten palvelujen johtajan yleisiä asioita koskeva päätöspöytäkirja 11.6.2021
50 § Kotona Asuen Oy:n / Kotona Asuen Seniorihoivan poistaminen vanhusten palvelujen säännöllisen ja tilapäisen kotihoidon palvelusetelituottajalistalta
51 § IKRAAN palvelujen poistaminen vanhusten palvelujen säännöllisen ja tilapäisen kotihoidon palvelusetelituottajalistalta
52 § Muutoksen voima kotipalvelujen poistaminen vanhusten palvelujen säännöllisen ja tilapäisen kotihoidon palvelusetelituottajalistalta

Vanhusten palvelujen johtajan yleisiä asioita koskeva päätöspöytäkirja 14.6.2021
53 § Ruusuinen hoito hyväksyminen yksityiseksi sosiaalipalvelujen tuottajaksi

va terveyspalvelujen johtajan henkilöstöasioita koskeva päätöspöytäkirja 11.6.2021

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

43/54

Sosiaali- ja terveyslautakunta

§ 71

16.06.2021

14 § Terveyskeskuslääkäri, viran vakinainen täyttäminen, vakanssinumero 334043. Virka sijoittuu Terveyspalvelut -tulosyksikköön

15 § Terveyskeskuslääkäri, viran vakinainen täyttäminen, vakanssinumero 213024. Virka sijoittuu Terveyspalvelut-tulosyksikköön

va terveyspalvelujen johtajan yleisiä asioita koskeva päätöspöytäkirja
11.6.2021

3 § Sosiaali- ja terveystoimen terveyspalvelujen aukioloaikojen muutokset
kesällä 2021

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Käsittely

Esittelijän tekemät lisäykset on huomioitu pöytäkirjassa.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

44/54

Sosiaali- ja terveyslautakunta

§ 72

16.06.2021

8668/00.01.02/2021

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.06.2021 § 72

§ 72

Lautakunnan syyskuun kokousajasta päättäminen

Valmistelijat / lisätiedot:
Yli-Koski Elina

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Perusturvajohtaja Svahn Sanna

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää uuden valtuustokauden lautakunnan syyskuun kokouksen pidettäväksi keskiviikkona 22.9.2021.

Kokous pidetään kaupunginhallituksen kokoushuoneessa os. Virastopiha 2 C tai muussa puheenjohtajan kokouskutsussa ilmoittamassa paikassa. Kokous voidaan pitää myös sähköisenä Teams -kokouksena.

Käsittely

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Espoon kaupungin hallintosäännön mukaan toimitellaan pitää kokouksensa päättäminään aikoina ja paikassa

Uusi valtuustokausi alkaa 1.8.2021. Espoon uuden valtuuston ensimmäinen kokous pidetään 30.8.2021, jolloin valitaan myös lautakunnan uusi kokoonpano.

Nykyinen lautakunta kokoontuu vielä 25.8, jonka jälkeen alkaa uuden valtuustokauden lautakunnan toimikausi. Uuden valtuustokauden lautakunnan syyskuun kokous ehdotetaan pidettäväksi keskiviikkona 22.9.2021 klo 16.30.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

45/54

Sosiaali- ja terveyslautakunta

§ 72

16.06.2021

Valtuuston päätöksen 22.3 § 36 mukaan uuden lautakunnan nimi on hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta. Lautakunnan alaisuudessa toimii yksilöasioiden jaosto.

Päätöshistoria

§ 73

Info-osuus

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta merkitsee tiedoksi esittelijöiden info-osuudessa esille tuomat toimialan ja tulosyksiköiden ajankohtaiset asiat.

Käsittely

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Toimialan ja tulosyksiköiden ajankohtaiset asiat / Esittelijät

- Koronatilanne, ajankohtainen katsaus, perusturvajohtaja Sanna Svahn
- Sote tilannekatsaus, perusturvajohtaja Sanna Svahn.
- Koronarajoitusten aiheuttamien hyvinvointi- ja mielenterveysvaikutusten kartoittaminen ja niiden korjaaminen tulevien vuosien aikana, perusturvajohtaja Sanna Svahn
- Espoonlahden peruskorjattava terveysasema - Suunnitelma suun terveydenhuollon keskittämisestä Kivenlahden terveysasemalle, va. terveyspalvelujen johtaja Heli Yli-Knuuttila
- Selvitys laskennallisten metsätulojen huomioimisesta asiakasmaksuja määriteltäessä ja miten se vaikuttaa asiakasmaksujen määrittämiseen, perusturvajohtaja Sanna Svahn

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

47/54

Sosiaali- ja terveyslautakunta

§ 74

16.06.2021

5973/00.02.01/2020

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.06.2021 § 74

§ 74

Sosiaali- ja terveyslautakunnalle tiedoksi saapuneet asiat, päätökset, kirjelmät ja selvitykset

Valmistelijat / lisätiedot:

Yli-Koski Elina

etunimi.sukunimi@espoo.fi

Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Perusturvajohtaja Svahn Sanna

Sosiaali- ja terveyslautakunnalle merkitsee tiedoksi saapuneet asiat, päätökset, kirjelmät ja selvitykset.

Käsittely

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

1

Palveluiden saatavuus, Käsittelyajat vammaispalveluissa

Tiedot löytyvät osoitteesta www.espoo.fi/hoitotakuu

Päätöshistoria

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

48/54

Sosiaali- ja terveyslautakunta

§ 75

16.06.2021

1822/03.05.02/2021

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.06.2021 § 75

§ 75

Oikaisuvaatimus vahingonkorvauspäätöksestä

Valmistelijat / lisätiedot:
Matsi Saara

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Perusturvajohtaja Svahn Sanna

Sosiaali- ja terveyslautakunta hylkää 18.5.2021 päivätyn oikaisuvaatimuksen asiakasmaksut ja korvaukset – yksikön erityissuunnittelijan 7.5.2021 tekemästä vahingonkorvauspäätöksestä liitteessä esitetyin perusteluin. Päätös on syntynyt oikeassa järjestyksessä, päätöksentekijä ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen.

Käsittely

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Oikaisuvaatimus koskee asiakasmaksut ja korvaukset-yksikön erityissuunnittelijan 7.5.2021 8 §/2021 tekemää päätöstä vahingonkorvausvaatimuksesta.

Oikaisuvaatimus on saapunut Espoon kaupungin Kirjaamoon 18.5.2021 muutoksenhakuajan puitteissa.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

49/54

Sosiaali- ja terveyslautakunta

§ 75

16.06.2021

Perustelut oikaisuvaatimuksen päätösehdotukseen ovat liitteessä. Liite ja oheismateriaalit ovat salassa pidettäviä viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n perusteella.

Liite:

Salassa pidettävä, Perustelut päätösehdotukseen JulKL 24§

Oheismateriaalit:

Salassa pidettävä, Oikaisuvaatimus 18.5.2021 JulKL 24§

Salassa pidettävä, Asiakasmaksut ja korvaukset – yksikön erityissuunnittelijan päätöspöytäkirja 7.5.2021 JulKL 24§

Päätöshistoria

Liitteet

11 Salassa pidettävä, Perustelut päätösehdotukseen JulKL 24§

Oheismateriaali

Salassa pidettävä, Oikaisuvaatimus 18.5.2021 JulKL 24 §

Salassa pidettävä, Päätöspöytäkirja 7.5.2021 §8 JulKL 24 §

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 59, § 60, § 61, § 62, § 65, § 66, § 68, § 69, § 71, § 72, § 73, § 74

Muutoksenhakukielto

Edellä mainitusta päätöksestä, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 63, § 64, § 67, § 70

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen
- kuntien yhteisen toimielimen päätöksestä sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimusaika viranhaltijalain 37 §:ssä tarkoitettua irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kuitenkin kulua vasta 40 §:n 1 momentissa säädetyn irtisanomisajan päättymisestä. Sama koskee valitusaikaa silloin, kun 37 §:ssä tarkoitettua irtisanomista koskevan päätöksen on tehnyt valtuusto tai kuntalain 58 §:n 1 momentissa tarkoitettu kuntayhtymän toimielin.

Oikaisuvaatimus on toimitettava kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Päätöksen julkaisupäivän voi varmistaa päätöksen valmistelijalta.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Sosiaali- ja terveyslautakunta

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Käyntiosoite: Siltakatu 11, Kauppakeskus Entresse, kolmas kerros
Virka-aika: ma-pe 8.00 - 15.45
Postiosoite: Espoon kirjaamo, PL 1
02070 ESPOON KAUPUNKI
Sähköposti: kirjaamo@espoo.fi
Telekopio: +358-(0)9-816 22495
Vaihde: +358-(0)9-81621

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 75

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Käyntiosoite: Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI
Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI
Puhelin: Asiakaspalvelu/kirjaamo 029 56 42069
Faksi: 029 56 42079
Sähköposti: helsinki.hao(at)oikeus.fi (Huom. korvaa sähköpostiosoite at @-merkillä)
Puhelinvaihte: 029 56 42000
Virasto-aika: ma - pe klo 8.00 - 16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- 2) miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.